

č.3/2021

květen - červen

Uhelňáček

Obsah

Úvodní slovo starosty	
Informace z obce	2. – 3.
Historie obce	4.
Mateřská školka	5. – 6.
Společenská kronika	7.
Volná chvíle	8.

Důležité informace

- 14.8. – Vilémovické hody
- 28.8. – Turnaj v plážovém volejbale
- 10.9. – Koncert v rámci festivalu Karla Diettersdorfu
- 15.10. – odložený muzikál VLAK DO NEBE

Úvodní slovo starosty

Vážení spoluobčané,

začalo nám léto, studené jarní dny vystřídaly ty teplé, okořeněné letními bouřkami. Stejně tak jako jsme celé jaro vyhlíželi, až se oteplí, sledovali jsme i vývoj pandemie koronaviru. Ta ve vztahu k proočkování populace ustoupila a my se pomalu navracíme do normálního rytmu života. Nejruznější vládní nařízení se buď zrušila, nebo se výrazně zmírnila. Osobně si nedokážu představit v těchto letních dnech trávení času v roušce nebo respirátoru. Naplno se také rozjela všechna tři hospodská a restaurační zařízení v naší obci. S tím je také spojeno zahájení kulturního a společenského života nejen v Uhelné. V červnu proběhl již 10. ročník dřevařského sympozia v Račím údolí a v Hospodě na Pelnáři se začaly konat diskotéky. Kulturní akce jsou v hospodě naplánované téměř na celé léto. Samozřejmě ani obec nezahálí. Bohužel tradiční akce „turnaj v malé kopané“ nebo odložená oslava „730 let obce“ opět v letošním roce neproběhne. Důvod je především ten, že spousta organizačních věcí (kapely apod.) se musí domluvit dlouho dopředu. V době, kdy čísla nakažených lidí byla velmi vysoká a vládní opatření velmi přísná, jsme nevěděli, jak se bude pandemie vyvíjet v letních

měsících. Nicméně ve spolupráci s SDH Uhelná bude pro děti připraven dětský den. Na konci srpna plánujeme tradiční Turnaj v plážovém volejbale i s odpoledním programem jak pro děti, tak pro dospělé. V srpnu také proběhnou tradiční Vilémovické hody nebo Pout' sv. Rocha. V září bude v rámci festivalu Karla Ditterse z Dittersdorfu koncert v kostele sv. Kateřiny a v říjnu se můžeme těšit na odložený retromuzikál Vlak do nebe v místní tělocvičně. Věřím, že nás už nečeká žádný lockdown, že si z chystaných akcí každý najde to svoje a že se na těchto akcích společně potkáme.

Co se týká plánované výstavby, tak zde jsme ve fázi čekání. Jak jsem již psal v předešlých číslech, na podzim jsme zažádali o dotaci na výstavbu části komunikace na Červený Důl a v tomto případě jsme skončili v zásobníku projektů. Zda se dostaneme do podporovaných projektů či nikoliv stále není rozhodnuto. Žádost podaná na Ministerstvo pro místní rozvoj na opravu obecního klubu, kde se měla opravovat střecha, fasáda a sociální zařízení, nebyla podpořena. Čekáme tedy, až Ministerstvo pro místní rozvoj opět vypíše výzvu (plán výzvy pravděpodobně v září) a my žádost opětovně podáme. Stejně je to i s rybníkem v Horním Fořtě. Samozřejmě odbahnění rybníku už máme od zimy vysoutěžené, ale bylo potřeba dodat na Ministerstvo zemědělství potřebné dokumenty, abychom nepřišli o příslibenou dotaci. Momentálně čekáme na zprávu z ministerstva, zda potřebné dokumenty byly v pořádku. Stále se také nevyjádřil vodoprávní úřad. Jeho stanovisko je zapotřebí pro výstavbu prodloužení vodovodního řádu v prostoru pod střelnicí, který je určen k budování rodinných domů. V letních měsících však plánujeme drobné realizace např.: propojení parku s chodníkem nebo úpravu zeleně na hřbitově.

V posledních letech se často zmiňují pojmy globální oteplování, změna klimatu apod. Řekl bych, že i my tady na samém „začátku“ světa pozorujeme a vnímáme některé změny. Velmi suchá léta střídají mírné zimy, větry jsou čím dál tím častější a silnější. Zmínky o pozorování tornád na území české republiky v posledních letech také proběhly. Bohužel tornádo nevídané síly, které zasáhlo několik obcí na jižní Moravě, změnilo životy stovkám lidí. Ze dne na den přišli o své osobní věci, střechu nad hlavou a v mnoha případech téměř o všechno. Solidarita lidí v naší malé zemi je ovšem nevídaná a bez ohledu na politické názory, náboženské poměry a také finanční poměry občanů ČR lidé začali posílat finanční a materiální pomoci postiženým obcím. Jsem velmi rád, že i zastupitelstvo obce Uhelná jednohlasně odsouhlasilo finanční pomoc dvěma postiženým obcím ve výši 50 000,- Kč pro každou z nich.

Stejně tak jako v loňském roce bych vás rád informoval o údržbě obce i letos. Před rokem jsem psal srovnání pracovníků VPP za posledních 10 let. Bohužel podmínky úřadu práce jsou nastaveny tak, že jsme letos nemohli nepřijmout žádného nového pracovníka a veškerou údržbu provádíme vlastními silami. Proto jsou drobné nedostatky při malém počtu pracovníků mnohem více viditelné. Jak jsem již psal v loňském Uhelnáčku č.3 – naše obec má rozlohu 22,5 km² a také vznikly nové plochy, které se musí udržovat (park a pod.). Není tedy v našich silách, abychom měli hned vše posekané a upravené. Proto bych chtěl poděkovat všem, kteří udržují před svým domem i obecní pozemky a jakkoliv svým dílem přispívají k údržbě a úpravě naší obce.

Milí spoluobčané, přeji vám do nadcházejících letních dnů pohodu, dobrou náladu a spoustu pěkných chvil ve společnosti své rodiny a přátel. *Zdeněk Hořava, starosta obce*

Poděkování

Vážení občané,

letošní rok nám neustále prší a tráva roste a roste. Naši zaměstnanci „nestíhají“ všechny pozemky v majetku Obce posekat včas, a proto se snažíme udržovat alespoň střed obce, hřbitov, zahradu MŠ a hřiště pro sportovní aktivity občanů. Bohužel ostatní plochy sekáme tak často, jak nám čas a počasí dovolí.

Mnozí z vás si posekají pozemky před svými nemovitostmi zcela sami, nebo dosekají pozůstatky po projetí multifunkčního stroje Avant, což je pro nás velká pomoc.

Dovolte, abych tímto poděkovala všem, kteří nám takto pomáhají v boji s přerostlou vegetací.

Děkujeme.

Grajová Jana, vedoucí provozu

Prázdninový provoz OÚ

Po celý měsíc červenec a srpen bude podatelna Obce Uhelná otevřena každé pondělí a středu v úředních hodinách- 7,30- 10,30 13,00- 16,45.

V ostatních dnech bude Obec pro veřejnost zavřena.

Provoz obecního úřadu po domluvě na tel. 584 433 022

Okénko občanů

Opět prosba - nebijte kočky

Již vloni jsem psala krátkou žádost, abychom se chovali jako Homo sapiens, tedy člověk moudrý a nebili a nemrzačili jsme živé tvory, kočky nevyjímaje. Dovedu pochopit, že kočka na záhoně nebo ve skleníku může udělat škodu a že majitel je naštvaný, ale myslím si, že ani to není důvod a nedává nikomu právo zmrzačit zvíře.

Nevím z jakého důvodu a kým byl opět zmlácen můj kocour a to tak, že má poraněné všechny končetiny, našťastí ne zlomené. Již vloni jsem psala, že stačí zadupat nebo zvýšit hlas a zvíře uteče a myslím si, že chytáním myši kočky dělají více užitku než škody.

Upozorňuji toho "milovníka zvířat", že příště podám trestní oznámení na neznámého pachatele pro týrání zvířat a bude pak věcí policie, aby pachatele zjistila. Dnes na to již technické prostředky jsou.

MVDr Marta Jasinská

V tomto čísle bych rád navázal na mé úvodní slovo, kde jsem se zmiňoval o rozmarech počasí a o tornádu, které zasáhlo jižní Moravu. Pokud nahlédnu do obecních kronik, tak příroda ukázala svou sílu a svůj rozmar i na Javornicku a v naší obci. Teplé a suché roky střídají roky deštivé a chladné. Sužují nás vydatné deště, silné bouřky a nebo silné větry, které se v posledních letech objevují čím dál častěji. Síla větru, množství srážek či denní teploty se daří celkem dobře měřit. Již v letech 1895 - 1932 probíhala meteorologická měření v myslivně v Račím údolí. Měřily se denní úhrny srážek, teplota ovzduší a v zimních měsících také výška sněhové pokrývky. V některých letech byly zaznamenány informace dokonce i o oblačnosti, směru a rychlosti větru. Během 37 let se na stanici vystřídal šest pozorovatelů. Srážkoměrná stanice byla v provozu i přímo v Uhelné. Ta v průběhu 2. sv. války zaznamenávala také celkovou výšku sněhu. Po roce 1945 již v Uhelné ani v Nových Vilémovicích nikdo srážky neměřil. Až v posledních letech v Uhelné měří srážky paní Helena Kolkusová a pan Ludvík Juřík. Za tato cenná data jim patří mé poděkování. Ve Vilémovicích zase srážky měřili manželé Dopitovi. V roce 2018 v rámci lokálního výstražného systému obec pořídila srážkoměr, který je umístěný v Červeném Dole, hladinoměry, které jsou umístěny na Lánském potoce ve Vilémovicích a na Račím potoce na mostě blízko střediska ISOLDA čp. 126. V Javorníku přes deset let monitoruje počasí pan Michal Zajonc.

Co se týká přírodních živlů, tak nejčastěji se naše obec potýká s vodou. V kronikách se píše, že ve dnech od 17. do 20. dubna 1903 napadlo spoustu sněhu, což způsobilo více jak týdenní problémy s dopravou. O dva měsíce později a to 10. a 11. července 1903 vystoupaly hladiny řek a potoků z důvodu dlouhotrvajících dešťů. Malé horské potoky se proměnily v divoké řeky, které ničily vše, co jim přišlo do cesty. Do jaké míry byla poničena i Uhelná a Nové Vilémovice však není známo. Samozřejmě potoky se čas od času rozvodnily i po silné bouřce a průtrži mračen jako například v roce 1897, kdy o život přišli dva obyvatelé obce Edmund Kittel a panský kočí Franz Gröger, kteří se pokoušeli kmeny, jenž zatarasily most v obci, uvolnit. Most se však pod tíhou zhroutil a oba muži v divoké vodě zahynuli. Povodně náš kraj také potrápily v roce 1997, kdy velká voda postihla celou Moravu. Avšak naši obec nejvíce postihla blesková povodeň v roce 2009, kdy naštěstí v naší obci nepřišel nikdo o život, ale poničen byl majetek občanů a obce, břehy Lánského potoka a komunikace krajské i místní.

Další živel, který nás v posledních letech sužuje je silný vítr, který bývá stále častější. Způsobuje nemalé škody na majetku občanů, ale především v lesních porostech nejen v obecních lesích. Proto jednotka SDH Uhelná nejčastěji vyjíždí k vyvráceným stromům, které leží na cestě ve směru Nové Vilémovice nebo Červený Důl. O střídání počasí hovoří jasně záznam v kronice z roku 1981. Cituji: „Stalo se již tradicí, že počasí zemědělcům mnoho nepřeje. Počáteční velká sucha a vedra (květen a červen) vystřídají dlouhotrvající deště a chladna...“. Naopak v roce 1987 se píše: „Rok spíše chudý na srážky..., ... léto je poměrně krátké s malým počtem letních dní. Podzim je však velice teplý a pěkný. Sněhová pokrývka do konce roku žádná“. Pokud se podíváme ještě dál do historie, tak v roce 1670/71 panovaly sibiřské zimy a tropická vedra, v roce 1739 zase panovaly strašné bouřky, nepřetržité deště a mrazy. V roce 1790/91 během zimy zůstala země zelená až do května, kdy od 4. do 8. května napadl sníh a celá vegetace zmrzla. 11.9.1813 byly velké záplavy, které zejména v Nových Vilémovicích způsobily značné škody. V roce 1858 byla velká sucha, která v polovině léta vystřídaly dlouhotrvající deště a všechno obilí na polích shnilo. Takových záznamů je nespočet. Stejně jako my, tak i naši předci bojovali s rozmary počasí. Přál bych si, abychom takových rozmarů zažívali co nejméně.

Zdeněk Hořava

Rozloučení s předškoláky

Ve čtvrtek 24. června jsme se v MŠ Uhelná rozloučili s dětmi, které čeká od 1. září vstup do 1. třídy základní školy. Nejmladší děti si připravily malé vystoupení a následně se k nim připojily starší děti. Předškoláci zatančili společný taneček, zazpívali a udělili slib, že budou pilnými žáky. Na novou životní etapu jim popřáli mnoho štěstí všechny učitelky, paní ředitelka a pan starosta. U prezentace fotek jsme se slzičkami zavzpomínali na všechny důležité krůčky a pokroky ve školce. Cestu k Pelnáři si děti mohly zpříjemnit zábavnými úkoly. V areálu hospůdky jsme si společně s rodiči opekli špekáčky a pro děti byla připravena diskotéka. Poté jsme se už jen s předškoláky vrátili na noční přespání se stezkou odvahy. Ráno nás překvapily nejmladší děti, které předškolákům se sladkým dárečkem také přály štěstí do školy. Na památku si děti vyzdobily tričko. DĚKUJEME!!! Budeme vzpomínat a rádi naše školáčky zase uvidíme na akcích a návštěvách!

Bc. Michaela Bednářová

Výlet do zámekého parku

V úterý 29.6. dopoledne jsme navštívili zámeký park v Javorníku. Při procházce na nás čekalo 11 různých zastavení s výjevy z pohádek. Některé postavy z pohádek jsme hledali dlouho, jako například čarodějnicí schovanou na stromě, jiné jsme objevili hned. Dračí vejce v obrovském hnízdě nešlo přehlédnout, stejně jako bujní dřevění koně, na kterých si děti vyzkoušely posedět. Velmi se dětem líbilo houpání na houpačce zavěšené na dlouhém lanu. Stačilo malé pohoupání a už cítily lechtání v bříšku. ☺ Abychom měly na výlet památku, vyfotili jsme se u pohádky „O veliké řepě“. Moc se nám v parku líbilo. Dokonce jsme si vyzkoušeli být hodinovou ručičkou na slunečních hodinách, které jsou na louce v parku instalovány. A šly dobře! Pokud nevěříte, běžte se tam podívat, stojí to za to! ☺

Bc. Renata Franková

Poděkování

Srdečně děkujeme paní Janě Urbanové, které věnovala všem dětem v mateřské škole časopisy Dráček a Báječná školka. Udělala nám velkou radost.

Přání

Přejeme všem pohodové léto, krásné prázdniny a budeme se těšit, že se setkáme s dětmi i cizími strávníky 30.8.2021, kdy opět otevíráme. **Nově přihlášené děti nastoupí od 1.9.2021**

Kolektiv MŠ Uhelná

ROZLOUČILI JSME SE

s panem

Vlastimilem Surovíkem

Josefem Málkem

Antonínem Frankem

Jubilanti

Květen

Kolkusová Helena	84
Galo Pavel	79
Škodová Marie	78
Zacpálek Miroslav	76
Dubčíková Vlasta	74
Franeček Ladislav	72
Procházková Helena	71
Procházková Eliška	67
Kusýnová Anna	67
Ručková Renáta	66
Řingová Dagmar	64
Danielová Květuše	63
Pousková Iva	60

Červen

Procházková Antonín	86
Zajíček Milan	84
Pecher Walter	81
Grafová Bernardína	81
Černá Anna	72
Doupovec Svatomír	67
Řingová Vlasta	67
Domanský Ladislav	66
Stavínohová Jana	65
Heger Josef	61

Důležité kontakty

starosta obce

Bc. Zdeněk Hořava

mobil: +420 737 241 045

e-mail: starosta@uhelna.cz

Obecní úřad

tel.: +420 584 433 022

e-mail: uhelna@uhelna.cz

Česká pošta Javorník:	954 279 070
Nemocnice Jeseník	584 458 411
Plavecký bazén Javorník	584 440 622
Úřad práce detaš. prac. Javorník	950 121 590
Úřad práce, odbor státní soc. podpory	584 440 307
Zámek Jánský Vrch	584 440 286
Knihovna Rudolfa Zuberu	584 440 168
Kulturní středisko Javorník	584 440 276
Praktický lékař MUDr. Jiří Albrecht	773 037 949
Praktický lékař MUDr. Lea Blahníková	584 452 216
Dětská ambulance MUDr. Joanidis Panajotis	732 323 24

**Gratulujeme všem jubilantům, kteří
v těchto měsících oslaví svá
významná výročí.**

**Přejeme hodně zdraví, štěstí a osobní
spokojenosti do dalších let...**

Volná chvíle

Kulturní akce v okolí

- **Pátek 23.7. v 17:00** - skupina Darshan, Náměstí svobod v Javorníku
- **Sobota 31.7. od 14:00** – Den dětí, Javorník, areál domu Karla Ditterse
- **Sobota 14.8. od 17:00** – skupina Down Beat, Náměstí svobod v Javorníku
- **Sobota 24.7. od 20:00** – skupiny Michal David revival, Olympic revival, Lucie revival – zahrada u sálu Laura, Javorník-ves, vstupné 200,- Kč v předprodeji a 250,- Kč na místě
- **Pátek 31.7. v 20:00** – Karaoke a DJ live párty + opékání selátka, Hospoda na Pelnáři
- **Středa 4.8. v 17:00** – Přednáška Tricetiletá válka na Jesenicku, Tančírna
- **Neděle 8.8. v 10:00** – Řecký den v Tančírny
- **Sobota 21.8. od 17:00** – alternativní festival Okurky 2021, areál hospody „u dobré nálady“ ve Staré Červené Vodě
- **Čtvrtek 26.8. od 17:00** – Štístko a Poupěnka, areál domu Karla Ditterse, vstup 200,- Kč
- **Sobota 28.8. od 19:30** – divadelní komedie Noc na Karlštejně, letní divadlo Jeseník
- **Čtvrtek 23.9. od 19:00** – Lucie Bílá, sál IPOS Jeseník, vstupné 790 – 990,- Kč
- **Od 1.7. do 30.9.** – výstava Historie železnice na Jesenicku, budova Soudu v Javorníku

	9				8		1
			2				9
				4		7	
3			9		5		2
6			8		4		3
8		9			2		4
	1			3			
2					6		
4		5				3	

	3		1		8		5	2
				4		7		1
4	7		6					
							7	9
7								3
1	8							
					2		1	6
6		2		1				
8	1		5		4		2	

8	2	6		3		1	4	
						9		8
		9			2		6	
			3					6
		5		9		4		
2					4			
	1		5			6		
4		8						
	5	2		8		3	9	1

						4	5	3
	6			4				7
	1	3					9	6
					8	9		
	2		7		5		3	
		8	1					
2	9					3	6	
8				9			2	
6	3	5						